

PARAŠAT HA-ŠAVUA

שׁוֹפְטִים

Šoftim

Devarim 16,18 - 21,9

B"H

Rišon/Kohen 16,18-17,13 -- Prvi Pozvanik/Koen

(poglavlje 16)

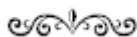
Šoftim vešotrim titen-leha behol-še'areha ašer HAŠEM Eloheha noten leha lišvateha vešafetu et-ha'am mišpat cedek.

18 » Suce i službenike (za provedbu zakona) postaviti ćeš za sebe u svim svojim gradovima koje ti VJEČNI B-g tvoj daje, za svoja plemena i oni će suditi narodu pravednim sudom. 19 Nećeš iskrivljavati pravice; nećeš biti pristran i nećeš uzimati mita, jer mito zasljepljuje oči mudrih, i iskrivljava riječi pravedne. 20 Pravdu, pravdu ćeš slijediti, da budeš živ i uzmeš u posjedu zemlju koju ti VJEČNI B-g tvoj, daje.« 21 »Nećeš posaditi za sebe drvo za idolopoklonstvo, bilo kakvo drvo, u blizini žrtvenika VJEČNOG B-ga svoga, koji ćeš napraviti za sebe. 22 I nećeš podići za sebe stup*, koji VJEČNI B-g tvoj mrzi.

(poglavlje 17)

1 Ne žrtvuj VJEČNOM, B-gu svome, ni vola ni ovna koji bi na sebi imao manu ili kakvo zlo, jer bi to bilo ružno pred VJEČNIM, B-gom tvojim. 2 Ako se u tvojoj sredini - u bilo kojem tvom gradu što ti ga dade VJEČNI, B-g tvoj - nađe čovjek ili žena da učini što je zlo u očima VJEČNOG, B-ga tvoga, i krši njegov Savez: 3 otišavši da iskazuje štovanje drugim bogovima te se pokloni njima, suncu, mjesecu ili bilo čemu od nebeske vojske, a što sam ja zabranio, 4 i tebi to bude objavljeno, i ti to čuješ, onda pomno istraži; i bude li istina i doista se ta grozota učinila u Izraelu, 5 onda toga čovjeka ili ženu koji učiniše takvu opačinu izvedi na gradska vrata te ih kamenuj da poginu. 6 Na smrt osuđeni neka se pogubi na iskaz dvojice ili trojice svjedoka. Na riječ jednoga svjedoka ne smije se pogubiti. 7 Neka najprije svjedoci dignu ruku na nj da ga smaknu, a poslije toga neka je digne sav narod. Tako ćeš iskorijeniti zlo iz svoje sredine.« 8 »Bude li ti preteško što god rasuditi: ubojstvo, sukob o pravima, kakvu ozljedu ili svađu u tvome gradu, tada ustani i pođi u mjesto što ga odabere VJEČNI, B-g tvoj. 9 Obrati se svećenicima, levitima i sucu koji bude za ono vrijeme. Njih pitaj, oni će ti rasuditi. 10 I učini onako kako ti budu kazali u mjestu koje VJEČNI odabere. Pazi: sve učini kako te upute. 11 Uradi prema uputi koju ti dadnu i prema presudi koju donesu. Od presude koju ti kažu ne odstupaj ni desno ni lijevo. 12 Ako bi se tko drsko odupro i ne bi poslušao ni svećenika koji ondje stoji da služi VJEČNOM, B-gu tvome, ni suca, neka se taj čovjek pogubi. Tako ćeš iskorijeniti zlo iz Izraela, 13 a sav će se narod, kad sazna, bojati i više se neće drsko odupirati.«

*(Raši: od jednog kamena)

Šeni/Levi 17,14-20 -- Drugi Pozvanik/Levi

Ki-tavo el-ha'arec ašer HAŠEM Eloheha noten lah virišta vejašavta ba ve'amarta asima alaj meleh kehol-hagojim ašer sevivotaj.

14 »Kad dođeš u zemlju koju ti VJEČNI, B-g tvoj, daje; i zaposjedneš je, i nastaniš se u njoj, o onda ćeš reći: Postavit ću si kralja, kako što ga imaju svi narodi oko mene.' 15 Svakako ćeš si postaviti

kralja kojega VJEČNI, B-g tvoj, odabere: nekoga od svoje braće postaviti ćeš sebi za kralja, ne možeš postaviti nad sobom tuđina koji ti nije brat. 16 Samo neka on ne drži mnogo konja za sebe i neće slati narod u Egipat da poveća broj konja, jer vam je VJEČNI rekao: 'Više se nikada ovim putem ne vraćajte!' 17 I neće imati previše žena, i srce mu neće poći stranputicom; i neće sebi nagomilati srebra ni zlata! 18 A kad sjedne na prijestolje svog kraljevstva, napisat će si dva primjerka ove Tore na svitak od kohanima Levita. 19 Ona će biti uz njega; i on će čitati iz nje sve dane svoga života tako da će se naučiti bojati VJEČNOG, B-ga svoga, da drži sve riječi ove Tore i vrši ove odredbe, 20 da mu srce ne psotane nadmeno nad njegovom braćom i da ne skrene od ove zapovijedi ni desno ni lijevo, kako bi se produžile godine njegovog kraljevstva, njemu i sinovima njegovim, u Izraelu.«

Šliši 18,1-5 -- Treći Pozvanik

(poglavlje 18)

Lo-jihje lakohanim haLevi'im kol-ševet Levi helek venahala im-Jisra'el išej HAŠEM venahalato johelun.

1 » Neće biti za Kohene, Levite, čitavo pleme Levi, udjela ni nasljedstva s Izraelom; žrtve paljenice VJEČNOG i njegovo nasljedstvo oni će jesti. 2 I on neće imati nasljedstva među svojom braćom: VJEČNI je njegovo nasljedstvo, kako mu je govorio. 3 A ovo će biti obaveza naroda prema Kohenima (svećenicima), od onih koji obavljaju klanje, bilo vola ili ovce/koze: on će dati Kohenu pleće, vilice i želudac. 4 Prvine od svoga žita, od svoga vina, i od svoga ulja, i prvine od vune svojih ovaca dat ćeš mu, 5 jer je njega VJEČNI B-g tvoj odabrao između svih tvojih plemena; da stoji te obavlja službu u ime VJEČNOG, on i njegovi sinovi, u sve dane.

Revi'i 18,6-13 -- Četvrti Pozvanik

Vehi-javo haLevi me'ahad še'areha mikol-Jisra'el ašer-hu gar šam uva behol-avat nafšo el-hamakom ašer-jivhar HAŠEM.

6 I kada će Levit doći iz nekog od tvojih gradova, iz čitavog Izraela, gdje boravi, i dođe s bilo kakvom željom svoje duše na mjesto što će ga VJEČNI odabrati, 7 ondje će službovati u ime VJEČNOG B-ga svoga, kao i sva druga njegova braća Leviti koji stoje ondje pred VJEČNIM. 8 Jednak dio oni će jesti, izuzev onoga što im pripada po praocima.« 9 »Kad uđeš u zemlju koju ti VJEČNI B-g tvoj daje, nećeš učiti činiti odvratne čine onih naroda. 10 Među vama se neće nitko tko bi kroz vatru tjerao svoga sina ili svoju kćer; tko bi se bavio gatanjem, čaranjem, vraćanjem i čarobnjaštvom; 11 nitko tko bi bajao, zazivao duhove i duše predaka ili se obraćao na pokojnike. 12 Jer svi koji takvo što čine odvratni su VJEČNOM i zbog takvih odvratnosti VJEČNI B-g tvoj tjera ih ispred tebe. 13 Čitavam srcem bit ćeš s VJEČNIM B-gom svojim.

Hamiši 18,14-19,13 -- Peti Pozvanik

Ki hagogim ha'ele ašer ata joreš otam el-me'onenim ve'el-kosmim jišma'u ve'ata lo hen natan leha HAŠEM Eloheha.

14 Narodi koje ćeš naskoro otjerati s posjeda slušaju vračare i gatare, ali tebi to VJEČNI, B-g tvoj, ne dopušta. 15 Proroka kao što sam ja, iz tvoje sredine, od tvoje braće, podignut će ti VJEČNI, B-g tvoj: njega slušajte! 16 Posve onako kako si i tražio od VJEČNOG, B-ga svoga, na Horebu, na dan zbora, kada si govorio: 'Neću više da slušam glas VJEČNOG, B-ga svoga, niti želim više gledati taj silni oganj da ne poginem!' 17 Nato mi reče VJEČNI: 'Pravo su rekli. 18 Podignut ću im proroka između njihove braće, kao što si ti. Staviti ću svoje riječi u njegova usta da im kaže sve što mu zapovjedim. 19 A ne bude li tko poslušao mojih riječi što ih prorok bude govorio u moje ime, taj će odgovarati preda mnom. 20 A prorok koji bi se usuđivao govoriti što u moje ime što ja ne budem zapovjedio da govori i koji bi govorio u ime drugih bogova, takav prorok neka se pogubi.' 21 Možda ćeš reći u svome srcu: 'Kako ćemo raspoznati riječ koju VJEČNI nije izrekao?' 22 Kad prorok govori u ime VJEČNOG pa to ne bude i riječ se ne ispuni, onda je to riječ koje VJEČNI nije kazao. U drskosti je taj prorok govorio. Nemoj od njega strahovati.«

(poglavlje 19)

1 »Kad VJEČNI, B-g tvoj, istrijebi narode čiju zemlju tebi daje te kad ih istjeraš i nastaniš se u njihovim gradovima i domovima, 2 u zemlji koju ti VJEČNI, B-g tvoj, daje u baštinu, odvoji tri grada. 3 Načini put onamo, a onda područje zemlje koju ti VJEČNI, B-g tvoj, daje u baštinu podijeli natroje, tako da svaki ubojica može onamo uteći. 4 Ovo je slučaj u kojemu ubojica može onamo pobjeći i spasiti svoj život: kad tko ubije svoga bližnjega nehotice, a da ga prije nije mrzio; 5 primjerice, kad ode sa svojim bližnjim u šumu da siječe drva, zamahne sjekirom u ruci da obori drvo, gvožđe odleti s držalice i pogodi njegova druga te on pogine: takav ubojica neka uteče u jedan od tih gradova i spasiti će život. 6 Inače bi krvni osvetnik, progoneći u svom bijesu ubojicu - kad bi put bio predug - mogao gonjenoga stići i pogubiti ga, iako taj nije zaslužio smrt budući da ubijenoga nije otprije mrzio. 7 Stoga ti nalažem: tri grada odvoji! 8 A kad VJEČNI, B-g tvoj, proširi tvoje područje, kao što se zakleo ocima tvojim, i dadne ti svu zemlju koju je obećao tvojim ocima, 9 budeš li držao i vršio sve ove zapovijedi što ti ih danas nalažem i ljubio VJEČNOG, B-ga svoga, te hodio njegovim putovima sve vrijeme - onda ovim gradovima dodaj još tri grada: 10 tako se neće prolijevati nedužna krv u tvojoj zemlji koju ti VJEČNI daje u baštinu i nećeš se krvlju okaljati. 11 Ali ako tko mrzi svoga bližnjega i vrebja ga, skoči na nj i ubije ga, a zatim pobjegne u jedan od tih gradova, 12 onda neka starješine onoga grada izvedu ubojicu i predaju ga u ruke krvnom osvetniku da ga pogubi. 13 Neka ga oko tvoje ne sažaljuje! Tako ćeš u Izraelu iskorijeniti prolijevanje nedužne krvi i bit ćeš sretan.«

Šiši 19,14-20,9 -- Šesti Pozvanik

Lo tasig gvul re'aha ašer gavlu rišonim benahalatha ašer tinhal ba'arec ašer HAŠEM Eloheha noten leha lerišta.

14 »Nećeš povlačiti natrag granični kamen svoga susjeda kojeg su postavili stari kao među tvog nasljedstva što ćeš ga naslijediti u zemlji koju ti VJEČNI B-g tvoj, daje u nasljedstvo.« 15 »Neće ustajati jedan svjedok protiv bilo kojeg čovjeka za bilo koju krivnju i za bilo kakav grijeh koji je počinio. Po riječi dvojice svjedoka ili po riječi trojice stvar će se potvrditi. 16 Ako lažni svjedok ustane protiv koga da posvjedoči iskrljano svjedočanstvo protiv njega, 17 onda će obojica koja se parbe stupiti pred VJEČNOG, pred Kohene (svećenike) i suce koji će biti u u to vrijeme. 18 Suci će temeljito ispitati, i eto, svjedok je lažan svjedok, on je lažno svjedočio protiv svoga brata. 19 Učinit ćete mu onako kako je on kanio učiniti svome bratu, i iskorijenit ćeš zlo iz svoje sredine! 20 A oni koji ostanu, slušat će i bojati se, te više neće činiti takvo zlo u tvojoj sredini. 21 Neka ti se oko ne sažali: život za život; oko za oko; zub za zub; ruka za ruku; noga za nogu.«

(poglavlje 20)

1 »Ako pođeš u rat na svoje neprijatelje te vidiš konje, kola i narod brojniji od sebe, ne boj ih se! Ta s tobom je VJEČNI, B-g tvoj, koji te izveo iz zemlje egipatske. 2 Prije boja neka svećenik istupi i govori narodu. 3 Neka im kaže: 'Čuj, Izraele! Danas polazite u boj na neprijatelje svoje. Neka vam srca ne klonu! Ne plašite se! Ne bojte se! Ne dršćite pred njima! 4 Ta VJEČNI, B-g vaš, ide s vama da se bori za vas protiv vaših neprijatelja i da vas spasi.' 5 Potom neka narodu progovore nadglednici: 'Ima li koga da je sagradio novu kuću a nije se u nju uselio? Neka se vrati kući svojoj da ne pogine u boju pa da se tko drugi u nju ne useli. 6 Ima li koga da je zasadio vinograd a još ga nije brao? Neka se vrati domu svome da u boju ne pogine te da mu drugi roda ne obere. 7 Ima li koga da se zaručio a nije se oženio? Neka se vrati domu svome da u boju ne pogine te da mu tko drugi zaručnice ne odvede.' 8 Neka nadglednici nastave te narodu kažu: 'Tko se boji i kome srce trne, neka se vrati domu svome da ne trne srce njegovoj braći kao njemu.' 9 Kad nadglednici završe govor narodu, neka vojni zapovjednici stanu na čelo naroda.«

Švi'i 20,10-21,9 -- Sedmi Pozvanik

Ki-tikrav el-ir lehilahem aleha vekarata eleha lešalom.

10 »Kada dođeš pod koji grad da na nj navališ, najprije mu ponudi mir. 11 Ako ti odgovori mirom i otvori ti vrata svoja, sav narod što se nađe u njemu podvrgni tlaki neka za te radi. 12 Ali ako odbije tvoj mir i zarati s tobom, opsjedni ga. 13 Kad ti ga VJEČNI, B-g tvoj, preda u ruke, sve njegove muškarce pobij oštrim mačem! 14 A žene, djecu, stoku, sve što bude u gradu - sav plijen - uzmi sebi i uživaj plijen od svojih neprijatelja što ti ga daje VJEČNI, B-g tvoj. 15 Tako čini sa svim gradovima koji budu vrlo daleko od tebe, koji ne budu gradovi ovih naroda odavde. 16 U gradovima onih naroda koje ti VJEČNI, B-g tvoj, preda u baštinu ništa ne ostavljaj na životu, 17 nego ih udari 'heremom' - kletim uništenjem: Hetite i Amorejce, Kanaance i Perizane, Hivijce i Jebusejce, kako ti je VJEČNI, B-g tvoj, naredio, 18 tako da vas ne nauče činiti sve one odvratnosti što ih čine svojim bogovima te

da ne sagriješite protiv VJEČNOG, B-ga svoga. 19 Kad navališ na kakav grad pa ga moradneš dugo opsjedati da ga osvojiš, nemoj uništavati njegovih stabala zasijecajući u njih sjekirom. Možeš im jesti plod, a nemoj ih sjeći. Jer poljska stabla nisu ljudi da bi ispred tebe mogla bježati u utvrdu. 20 Jedino stabla za koja znaš da nisu voćke možeš ništiti; njih možeš sjeći i od njih praviti naprave za opsadu grada koji je u ratu protiv tebe dok ne padne.«

(poglavlje 21)

1 »Ako se u zemlji koju ti VJEČNI, B-g tvoj, daje da je zaposjedneš nađe tko ubijen gdje u polju leži - a ne zna se tko ga je ubio - 2 onda neka odu tvoje starješine i suci te izmjere udaljenost od ubijenoga do okolnih gradova. 3 Tako će ustanoviti koji je grad najbliže ubijenom. Starješine toga grada neka tada uzmu junicu što još nije radila: što još pod jarmom nije vukla. 4 Neka zatim starješine onoga grada stjeraju junicu u kakav nepresušni potok, na mjesto koje se ne obrađuje i ne zasijava, i ondje, na potoku, neka junicu zakolju. 5 Zatim neka dođu svećenici, potomci Levijevi. Jer njih je odabrao VJEČNI, B-g tvoj, da mu služe i da u ime VJEČNOG blagoslivljaju; na njihovu se riječ rješava svaki spor i svako nasilje. 6 Zatim sve starješine iz onoga grada koji bude najbliži ubijenome neka operu ruke u potoku nad zaklanom junicom. 7 Potom neka izjave: 'Naše ruke nisu prolile ove krvi niti smo svojim očima išta vidjeli. 8 Zakrili, VJEČNI, svoj narod Izrael koji si oslobodio; ne dopusti da se proljeva nedužna krv u tvome izraelskom narodu!' Tako će biti zaštićeni od krvi. 9 A ti ćeš ukloniti prolijevanje nedužne krvi iz svoje sredine ako učiniš što je pravo u očima VJEČNOG.«

Maftir 21,7-9

Ve'anu ve'amru jadenu lo šafhu et-hadam haze ve'ejnenu lo ra'u.

7 Potom neka izjave: 'Naše ruke nisu prolile ove krvi niti smo svojim očima išta vidjeli. 8 Zakrili, VJEČNI, svoj narod Izrael koji si oslobodio; ne dopusti da se proljeva nedužna krv u tvome izraelskom narodu!' Tako će biti zaštićeni od krvi. 9 A ti ćeš ukloniti prolijevanje nedužne krvi iz svoje sredine ako učiniš što je pravo u očima VJEČNOG.«

Haftara - Šoftim

Ješajahu 51,12 - 52,12

Anohi anohi hu menahemhem mi-at vatir'i me'enoš jamut umiben-adam hacir jinaten.

(poglavlje 51)

12 Ja, ja sam tješitelj vaš. Tko si ti da se bojiš smrtna čovjeka i sina čovječjeg, koji je kao trava? 13 Zaboravio si VJEČNOG, svoga Stvoritelja, koji razastrije nebesa i koji zemlju utemelji; sveudilj strepiš, svaki dan, od tlačiteljeve jarosti. Kao da je pregnuo da te uništi. Ali gdje je sad jarost tlačiteljeva? 14 Duskora će biti slobodan sužanj, neće umrijeti u jami, niti će mu kruha nedostajati. 15 Jer, ja sam VJEČNI, B-g tvoj, koji burkam more da mu valovi buče, ime mi je VJEČNI nad vojskama. 16 Svoje sam ti riječi stavio u usta, u sjenu svoje ruke sakrio sam te kad sam razastro nebesa, utemeljio zemlju i rekao Cionu: »Ti si narod moj!« 17 Probudi se, probudi se, ustani, Jerušalajime! Ti koji si pio iz ruke VJEČNOG čašu gnjeva njegova. Ispio si pehar opojni, do dna ga iskapio. 18 Od svih sinova koje je rodio ne bješe nikog da ga vodi; od svih sinova koje je podigao ne bješe nikog da ga pridrži. 19 Ovo te dvoje pogodilo – tko da te požali? – pohara i rasap, glad i mač – tko da te utješi? 20 Sinovi ti leže obamrli po uglovima svih ulica, kao antilopa u mreži, puni gnjeva VJEČNOG, prijetnje B-ga tvogega. 21 Zato čuj ovo, bijedniče, pijan, ali ne od vina. 22 Ovako govori VJEČNI, G-spod tvoj, tvoj B-g, branitelj tvoga naroda: »Iz ruke ti, evo, uzimam čašu opojnu, pehar gnjeva svojega: nećeš ga više piti. 23 Staviti ću je u ruke tvojim tlačiteljima, onima koji su ti govorili: 'Prigni se da prijedemo!' I ti si im leđa kao tlo podmetao, kao put za prolaznike.

(poglavlje 52)

1 Probudi se! Probudi se! Odjeni se snagom, Cione! Odjeni se najsjajnijim haljinama, Jerušalajime, grade sveti, jer više neće k tebi ulaziti neobrezani i nečisti. 2 Otrsi prah sa sebe, ustani, izgnani Jerušalajime! Skini okov sa svog vrata, izgnana kćeri sionska.« 3 Jest, ovako govori VJEČNI: »Bili ste prodani nizašto i bit ćete otkupljeni bez novaca.« 4 Jest, ovako govori G-spod VJEČNI: »Moj je narod sišao nekoć u Egipat da se ondje nastani kao stranac, potom ga Asirci nizašto potlačiše. 5 Ali sada, čemu sam ja ovdje« – riječ je VJEČNOG – »kad je moj narod bio bez razloga porobljen, a gospodari njegovi likuju« – riječ je VJEČNOG – »i bez prestanka se danomice ime moje huli. 6 Zato će narod moj poznati moje ime i shvatit će u onaj dan da sam ja koji govorim: 'Evo me!'« 7 Kako su ljupke po gorama noge glasonošne radosti koji oglašava mir, nosi sreću, i spasenje naviješta, govoreć Cionu: »Bog tvoj kraljuje!« 8 Čuj, stražari ti glas podižu, zajedno svi kliču od radosti, jer na svoje oči vide gdje se na Cion vraća VJEČNI. 9 Radujte se, kličite, razvaline Jerušalajimske, jer je VJEČNI utješio narod svoj i otkupio Jerušalajim. 10 Ogolio je VJEČNI svetu svoju mišicu pred očima svih naroda, da svi krajevi zemaljski vide spasenje B-ga našega. 11 Odlazite, odlazite, iziđite odatle, ne dotičite ništa nečisto! Iziđite iz njegove sredine! Očistite se, vi koji nosite posude VJEČNOG! 12 Jer nećete izići u hitnji, niti ćete ići bježeći, jer će vam prethodnica biti VJEČNI, a zalaznica B-g Izraelov!

Minha

Kriat Tora (Paraša Ki Tece)

Devarim 21,10-21

(poglavlje 21)

Ki-tece lamilhama al-ojveha unetano HAŠEM Eloheha bejadeha vešavita šivjo

10 »Kad odeš u rat na svoje neprijatelje pa ih VJEČNI, B-g tvoj, preda u ruke tvoje te ih zarobiš, 11 ako među zarobljenicima opaziš lijepu ženu i u nju se zagledaš, možeš je uzeti za ženu. 12 Dovedi je svojoj kući pa neka obrije glavu, obreže nokte 13 i odbaci haljine u kojima je zarobljena. Neka provede mjesec dana u tvome domu oplakujući svoga oca i svoju majku. Poslije toga možeš joj pristupiti kao muž i neka ti postane ženom. 14 Ako ti poslije ne bi bila po volji, pusti je kuda joj drago. Za novac je ne smiješ prodati niti s njom postupiti kao s ropkinjom jer ti je bila žena.« 15 »Ako koji čovjek imadne dvije žene: jednu koja mu je draga, a drugu koja mu je mrska, te mu i draga i mrska rode sinove, ali prvorođenac bude od one koja mu je mrska, 16 onda, kad dođe dan da podijeli svoju imovinu među svoje sinove, ne smije postupiti prema prvorođencu od drage na štetu sina od mrske, koji je prvenac, 17 nego mora za prvorođenca priznati sina od mrske i njemu dati dvostruk dio od svega što ima. Jer on je prvina njegove snage - njemu pripada pravo prvorodstva.« 18 »Ako tko imadne opaka i nepokorna sina koji neće da sluša ni oca ni majke - pa ni onda pošto ga kazne - 19 neka ga njegov otac i njegova mati odvedu starješinama svoga grada, na vrata svoga mjesta, 20 i neka kažu gradskim starješinama: 'Ovaj naš sin opak je i nepokoran; neće da nas sluša; ništarija je i pijanica.' 21 Potom neka ga svi ljudi, njegovi sugrađani, kamenjem zasiplju dok ne pogine. Tako ćeš iskorijeniti zlo iz svoje sredine: sav će Izrael to čuti i bojat će se.«

*Alijot Rišon (poglavlje 16), Šeni, Šliši, Revi'i te Šiši (poglavlje 19) preveo: Vatroslav Ivanuša
Ostale alijot i haftara: adaptirano iz više hrvatskih prijevoda*